

- שם המחקר: ממצאי הערכת מענק 'קשת'
- שנה : 2025
- סוג מחקר : הערכה
- מס' קטלוגי : 890-729-2024
- שמות החוקרים: 'מכלול', יחידת הערכה ומחקר קרן שלם.
- רשות המחקר: קרן שלם

תקציר

מחקר זה נערך על ידי יחידת מכלול – מחקר והערכה, קרן שלם.

מענק "קשת" הוא יוזמה של קרן שלם בשיתוף מינהל מוגבלויות במשרד הרווחה והביטחון החברתי, שמטרתו להעניק מענים מיטביים למשפחות של אנשים עם מוגבלויות. המענק מבוסס על התפיסה של חיזוק התא המשפחתי ונועד להרחיב את ההזדמנויות ברשויות המקומיות להקמת קבוצות הדרכה וטיפול למשפחות המטפלות באנשים עם מוגבלות שכלית, פיזית, חושית והנמכה קוגניטיבית. הקבוצות נועדו לספק למשפחות ידע, כלים ותמיכה מקצועית שתאפשר להן לקיים אורח חיים מאפשר ותומך, תוך יצירת מרחב לתמיכה רגשית וחברתית וחיזוק הקשר עם השירותים החברתיים ברשות.

המטרה המרכזית של ההערכה הייתה לבחון את תרומתו של המענק לפיתוח קבוצות ההדרכה והטיפול ואת תרומת הקבוצות למשתתפים בהן, הן מבחינת סיוע בהתמודדות האישית והן מבחינת יצירת קהילה וחיזוק הקשר עם המחלקה לשירותים חברתיים. ההערכה כללה 13 מתכללי מיזם ברשויות המקומיות מתוך 16, ו-102 משתתפי קבוצות ב-14 רשויות, שהשיבו על שאלונים מקוונים בעברית, ערבית ורוסית.

הממצאים העלו תמונה חיובית ומעודדת מאוד. רוב מוחלט של המשתתפים נהנו מההשתתפות בקבוצה, כאשר 98% דיווחו על הנאה רבה עד רבה מאוד, 90% ציינו שהקבוצה העשירה את הידע שלהם ו-92% רכשו כלים חדשים לישום. התרומות המרכזיות שציינו המשתתפים כללו העמקת ידע וכלים להתמודדות, תמיכה הדדית ויצירת קשרים, העצמה וביטחון בהתמודדות רגשית, וזמן איכות לעצמם. כמחצית מהמשתתפים שהשתתפו בקבוצות דומות בעבר הצביעו על עדיפותן של הקבוצות הנוכחיות מבחינת מבנה הומוגני יותר, תוכן מקצועי וממוקד, דינמיקה קבוצתית משמעותית ותפקוד מנחים מנוסים. הרצון להמשכיות היה גבוה במיוחד - 99% הביעו עניין להשתתף בקבוצה נוספת בעתיד ו-100% המליצו לבני משפחה אחרים להשתתף. מעיני המתכללים ברשויות, המענק זוהה כבעל תרומה ייחודית ומשמעותית. הוא איפשר למרכזים למשפחות לקיים פעילויות ספציפיות מעבר לשוטף, לפתח ולהרחיב תמיכה לקבוצות אוכלוסייה מגוונות כמו אבות ודוברי רוסית, ולבנות תשתית איכותית וחזקה. כל המתכללים ציינו שהתכנים נתנו מענה הולם לצרכי הרשות, ו-77% דיווחו על עלייה בהיקף המשפחות המשתתפות והצלחה להגיע לקהלים חדשים שעד כה לא קיבלו מענה.

מענק קשת נתפס הן על ידי המשתתפים והן על ידי המתכללים ברשויות כמיזם מוצלח ומשמעותי שהביא לתרומה ניכרת. הוא הסיר חסמים קיימים, הרחיב את מגוון השירותים למשפחות עם צרכים מיוחדים, הגיע לקהלים חדשים וסיפק תמיכה איכותית וכלים מעשיים המשפרים את איכות החיים של המשפחות. התרומות שדווחו על ידי המשתתפים התיישבו במדויק עם מטרות המענק שהוגדרו מראש, מה שמחזק את הדיוק בתכנון ובהפעלה. הייחודיות של הקבוצות נבעה מתוכן מובנה, הגדרת קהל יעד מדויק ובחירת מנחים עם רקע וניסיון טיפולי מתאים.

ממצאי ההערכה מדגישים את הצורך העז שהיה קיים בשטח ואת התרומה המשמעותית של המענק במתן מענה לצורך זה. חשוב לציין שהמענק הצליח לרקום עור וגידים ולצאת לפועל בתוך שנה של מלחמה, כשפתיחתן של 111 קבוצות במהלך השנה הראשונה תומכת בצורך העצום של השטח במענק זה. הממצאים יכולים לשמש כמודל לבניית קבוצות דומות בעתיד.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן של](#)

